

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. V. Principalis hostia Sacrificii incruenti noæ Legis est Coprus &
Sanguis Christi: hostia sacundaria panis & vinum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

species consecrata simul existat; Responso patet: quod quando Christus in ultima cena Corpus & Sanguinem suum sub speciebus panis & vini Deo Patri obtulit, Discipulis tradidit fumendum Corpus sub speciebus panis, priusquam vinum consecrasset: & tamen quis ambigat Sacrificium illud incrementum perfectissimè repræsentalse cruentum?

Trident.

Quidni repræsentalset, cum fuerit institutum in memoriam passionis Christi? Nam (inquit Tridentinum sess. 22. cap. 1.) celebrato veteri Pascha, quod in memoriam exitus de Egypto multitudo Filiorum Israel immolabat, novum instituit Pascha, seipsum ab Ecclesia per Sacerdotes sub signis visibilibus immolandum in memoriam transitus sui ex hoc mundo ad Patrem, quando per sui sanguinis effusionem nos redemit, eripuitq; de potestate tenebrarum, & in regnum suum transiit.

Ex hæcenus dictis de essentia Sacrificii novæ Legis, festinè cognoscitur, quæ sit ejus hostia, puta,

CONCLUSIO V.

Principalis hostia Sacrificii incrementi novæ Legis est Corpus & Sanguis Christi: hostia secundaria panis & vinum.

96. **P**rima pars est indubitata ex Concilio Tridentino sess. 22. cap. 1. ibi: Corpus & Sanguinem suum sub speciebus panis & vini Deo Patri obtulit. Et infra: Novum instituit Pascha, seipsum ab Ecclesia per Sacerdotes sub signis sensibilibus immolandum. Et verò quid aliud est hostia Sacrificii, quam res, quæ offertur seu immolatur Deo?

docente id Tridentino. Idem docet in principio cap. 2. dicens: Et quoniam in divino hoc Sacrificio, quod in Missa peragitur, idem ille Christus continetur & incrementum immolatur, qui in ara crucis semel seipsum cruentè obtulit. Et post pauca: Una enim eademq; est hostia (Sacrificii incrementi, & cruenti) solâ offerendi ratione diversa. Can. autem 2. definit Christum ordinasse, ut Apostoli, aliique Sacerdotes offerrent Corpus & Sanguinem suum, utique sub speciebus panis & vini, ut patet ex aliis locis mox commemoratis.

Andreas 14. Ego (inquit Andreas Apostolus ad Ægeam Proconsulem) omnipotenti Deo, qui unus & verus est, immolo quotidie, non taurorum carnes, vel hircorum sanguinem, sed immaculatam Agnum in altari. Similiter loquuntur sancti Patres,

quorum verbis referendis superfedeo, quia obvia & clarissima, ita ut à nemine sanæ mentis hæc veritas possit negari.

Vnum adduco Augustinum lib. 17. de Civit. cap. 20. ubi sic ait: Nam & in alio libro, qui vocatur Ecclesiastes ubi ait: Non est bonum homini, nisi quod manducabit & bibit: quid creditur dicere intelligitur, quam quod ad participationem mensæ hujus pertinet, quam Sacerdos ipse mediator Testamenti novi exhibet secundum ordinem Melchisedech de Corpore & Sanguine suo? Id enim Sacrificium successit omnibus illis Sacrificiis veteris Testamenti, quæ immolabantur in umbra futuri quia pro illis omnibus Sacrificiis & oblationibus Corpus eius offertur, & participantibus ministratur.

Profectò nisi Corpus & Sanguis Christi forent hostia principalis, nequaquam hoc Sacrificium præcelleret Sacrificia veteris Legis, nam in his offerebantur viva animalia, quæ procul dubio præstant panis & vino.

Ceterum quòd etiam panis & vinum sint hostia, sive res oblata, probatur ex modo loquendi Ecclesiæ: quippe in Offertorio Missæ appellatur panis, Hostia immaculata, ibi: Suscipe Sancte Pater hanc immaculatam hostiam: Et vinum, Calix salutaris, ibi: Offerimus tibi Domine Calicem salutaris. Ergo aliquo modo spectant ad materiam Sacrificii.

Confirmatur ex prima Antiphona in Vespertis Festi Corporis Christi, quæ sic sonat: Sacerdos in æternum Christus Dominus secundum ordinem Melchisedech panem & vinum obtulit. Hinc Concilium Carthaginense III. can. 24. *Ut in Sacramento Corporis & Sanguinis Domini, nihil amplius offeratur, quam ipse Dominus tradidit, hoc est, panis & vinum aquâ mixtum. Nec amplius in Sacrificiis offeratur, quam de uris & frumentis.*

Hunc modum loquendi imitantur Sancti Patres, Irenæus, Cyprianus, & alii; quidni propriè intelligendi? Enimverò per actionem externam panis & vinum immutantur in protestationem summi Domini Dei. Immutantur, inquam, per destructionem physicam totius substantiæ, ut docet fides Catholica, de qua alibi egimus.

Sicuti ergo olim animalia, quæ occidebantur, & destruebantur solum quoad formam, erant vera hostia, imò principalis; quoniam animal vivum præstat animali mortuo sive cadaveri: quidni similiter panis & vinum, quæ secundum totam suam substantiam destruantur, sint vera hostia? Licet minus principalis; quia per illam destructionem Christus (& per consequens Ecclesia) non intendit principaliter Deum honorare, sed magis per productionem novæ ac sanctioris hostiæ, id est, per positionem Corporis & Sanguinis Christi, seu ipsius Christi sub speciebus panis & vini.

Ecc Dico,

97. & D. Augustino,

98. Panis & vinum sunt hostia secundaria,

id attestante Ecclesiâ,

Carthag. III.

99. cujus loquendi modum imitantur Sancti Patres.

Probatè à simili,

Dico, *Seu ipſus Chriſti*; quia ſicut totus Chriſtus in cruce fuit cruentè oblatuſ, ita quoque in Miſſa offertur increuentè juxta Tridentinum ſuprà cap. 2. quamquam non incongruè dici poſſet, formaliter & ex vi verborum ſub ſpeciebus panis immolari Corpus, & ſub ſpeciebus vini Sanguinem; quoniam formaliter & ex vi verborum ſub ſingulis ſpeciebus non ponitur totus Chriſtus. Nihilominus ſicut totus realiter ponitur, ſaltem per concomitantiam, ſic & totus ſub ſingulis ſpeciebus realiter immolatur.

100. Igitur hoſtia principalis Chriſtus, ſecundaria, tamquam materia ex qua, ſeu terminuſ à quo panis & vinum. Num ideo duplex Sacrificium? Minimè (eſtò unus aut alter ſic loquatur) etenim eadem actione conſecrativâ, in qua conſiſtit eſſentialiter Sacrificium, deſtruitur panis, & ſub ſpeciebus remanentibus ponitur Chriſtus; adeoque concurrunt illæ duæ reſ, ut termini à quo, & ad quem ejuſdem ſacrificatiõis, quâ panis convertitur in Corpus Chriſti.

Unde Eccleſia Dominicâ 7. poſt Pentecoteſten ſecretam Orationem Miſſæ ſic incipit: *Deus qui legalium differentiam hoſtiarum uniuſ Sacrificii perfectione ſanxiſti.* Quod etiam ſatis clarè ſignificat Tridentinum ſeſſ. 22. in præmio, vocans, *Sacrificium ſingulare.*

Trident. Sanè ubi unum eſt propter aliud, ibi, ut communiter dicitur, tantum eſt unum: in dubiè autem panis & vinum ſacrificantur propter Corpus & Sanguinem Chriſti.

101. Sed quid dicam de ſpeciebus conſecratis? Numquid & illæ ſunt pars Victimæ? Exiſtimo planè ad eam aliquo modo pertinere, vel tamquam aliquid tenens ſe ex parte termini ad quem, ſi Sacrificium conſiſtat eſſentialiter in conſecratione (quod putamus) vel ut pars rei ſacrificatæ, ſi conſiſtat in ſumptione; vel etiam ut pars intrinſeca hoſtiæ ſecundariæ: nam deſinit compoſitum ex ſubſtantia panis & ſpeciebus, & exurgit ſuo modo compoſitum ex ſpeciebus & Corpore; & ſimul ſpecies cum Corpore conſumuntur in ſumptione.

Affirmatur. Explico: Chriſtus non obtulit ſeipſum, nec à Sacerdotibus ſacrificatur, ut exiſtens in propria ſpecie; ſed ut exiſtens ſub ſpeciebus ſacramentalibus panis & vini, ut manifeſtè conſtat ex Tridentino ſeſſ. 22. cap. 1. verba textuſ vide in principio hujus Concluſionis: ergo ſpecies panis & vini ſunt medium, ſub quo Victima immolatur.

& modus explicatur. Secundò, ſunt pars Victimæ juxta illud Divi Auguſtini in libro Sententiarum Proſperi, ut refertur de Conſec. diſt. 2. cap. 48. *Hoc eſt quod dicimus, hoc modis omnibus approbare contendimus, Sacrificium ſcilicet Eccleſiæ, duobus conſecri, duobus conſtare, viſibili elementorum ſpecie, & inviſibili Domini Noſtri Ieſu Chriſti carne*

& Sanguine, Sacramento & re Sacramenti, id eſt, Corpore Chriſti, ſicut Chriſti perſona conſtat & conſicitur Deo & homine.

Et ratio eſt; quia Sacrificium novæ Legis eſt viſibile, ut docet Tridentinum ſeſſ. 22. cap. 1. ibi: *Vi dilectæ ſponſæ ſue Eccleſiæ viſibile, ſicut hominum natura exigit, relinqueres Sacrificium.* Ergo Victima debet eſſe ſenſibilis: ergo quod Victimam ſenſibilem facit, eſt pars. Quid illud niſi forma conſecrationis & ſpecies?

Si inferas: ergo etiam verba conſecrationis ſunt pars. Reſpondeo Negando Conſequentiam: quia hoſtia Sacrificii novæ Legis eſt quid permanens; verba autem tranſeunt.

Sed inſtas; colores & accidentia ſenſibilia faciebant in cruce Chriſtum ſenſibilem, & tamen non erant pars Victimæ.

Reſpondeo; tantum erant accidentia naturalia, quæ ſine prævia inſtitutione & ſui immutatione reddebant Chriſtum ſenſibilem: at verò ſpecies in Sacrificio id non habent, niſi quatenus ex ſpeciali Dei inſtitutione immutantur per legitimum Miniſtrum, id eſt, abſtrahuntur à proprio ſubjecto, & tranſeunt ad Corpus & Sanguinem Chriſti. Quid ergo mirum, ſi ſpecies conſecratæ ſint pars Victimæ, ſecùs autem accidentia ſenſibilia in cruce?

Profectò nemo negare poteſt, quia ſpecies conſecratæ ſint pars aliqua Sacramenti Eucharistiæ. Et verò ipſa Eucharistiæ, nonne dicitur Sacrificium? Utique tamquam reſ oblata ſeu Victima. Et Victima hujus Sacrificii, nonne cedit in cibum? Et quomodo cedit in cibum niſi quâ Sacramentum, adeoque quâ includit ſpecies?

Cæterum ſicut ſpecies ſacramentales ſimul cum Chriſto conjunguntur, & ſimul cum illo unum conſtituunt Sacramentum, ita & unum Sacrificium.

An autem ſicut ſpecies panis & vini cum Corpore & Sanguine Chriſti conſtituunt plura partialia Sacramenta, ita quoque conſtituant plura partialia Sacrificia, quid ſi affirmem? Favet Eccleſiæ in Oratione ſecreta plurium Miſſarum. Duas tantum adduco; ipſo Feſto Paſchatis ſic orat: *Suſcipe quaſumus Domine præces populi tui cum oblationibus hoſtiarum.* Et ſeriâ 4. poſt Paſcha: *Sacrificia, Domine, paſchaliſ gaudiis immolamus &c.*

Enimverò ſi conſecratio uniuſ ſpeciei tantum eſt verum & proprium Sacrificium, ut Concluſione 3. probavimus, & ſi formaliter, ut in hac Concluſione indicavimus, ſub ſpeciebus panis immolatur ſolum Corpus, & ſub ſpeciebus vini ſolus Sanguis: ergo formaliter duæ ſacrificatiões, & duo Sacrificia, ſicut duæ hoſtiæ tam principales, quàm ſecundariæ.

Dices:

106. Dices; secundum Tridentinum sess. 22. cap. 2. eadem est hostia Sacrificii cruenti, & incruenti; sed in cruce non fuit hostia panis, aut vinum, neque species, & unicum solum fuit Sacrificium, etiam unitate indivisibilitatis, tam realiter, quam formaliter: ergo &c.

Explicatur
Cocac.

Respondeo; Tridentinum satis verificari de identitate hostiæ magis principalis: nam cap. 1. docet ad nostrum Sacrificium spectare symbola sensibilia, seu species, cum dicit Christum seipsum obtulisse sub speciebus panis & vini; quæ tamen rectè supponit argumentum non spectare ad Sacrificium cruentum.

Atque in eo, quod cap. 2. agnoscit offerendi rationem diversam, dicens: *Vna enim eademq; est hostia solâ offerendi ratione diversa*; in hoc, inquam, planè denotat plura partialia Sacrificia incruenta, utique propter diversam rationem offerendi; cum enim in cruce unicâ actione occisivâ Christus fuerit immolatus, sanè duplici actione consecrativâ immolatur incruentè, unâ sub speciebus panis, alterâ sub speciebus vini, unâ formaliter ex vi verborum secundum Corpus tantum; alterâ secundum solum Sanguinem.

Interim tamen, quia sub utraque specie idem & totus Christus realiter sacrificatur, &

quia utraque consecratio partialis ordinatur ad perfectam representationem ejusdem & unici Sacrificii cruenti, hinc meritò dicitur unicum Sacrificium incruentum, non tam unitate indivisibilitatis, quam integritatis: sicuti utraque species consecrata est Sacramentum specie unum unitate integritatis, non indivisibilitatis, ut latè probavimus sect. 1. præcedentis disputationis conclus. 6.

Dices; differentia est inter Sacramentum & Sacrificium, quod illud sit institutum ad modum nutrimenti spiritualis; solus autem cibus, licet non sit integrum & completum nutrimentum absque potu, nutrit tamen. At verò Sacrificium institutum est ad representandum expressè mortem Christi per separationem Corporis à Sanguine, quod non competit consecrationi alterius speciei seorsum.

Respondeo; indè tantum sequitur, quod consecratio unius speciei seorsum non sit integrum & completum Sacrificium, sicuti una species seorsum non est integrum & completum Sacramentum, quod Christus instituit per modum convivii.

Atque hæc sufficiant de principiis intrinsecis Sacrificii novæ legis. Veniamus ad causam ejus efficientem, pro qua erit

& multiplex Sacrificium.

107. Obiectio.

Responsio.

SECTIO SECVNDA.

De Ministro Sacrificii novæ & Legis.

1. **O**mnis ille & solus est legitimus minister Sacrificii novæ legis, qui est legitimus minister consecrationis Corporis & Sanguinis Christi. Patet ex dictis Sectione præcedenti; quia Sacrificium novæ legis consistit essentialiter in consecratione Corporis & Sanguinis Christi.

Et quoniam Sacerdos consecrat in persona Christi juxta illud Florentini in decreto Eugenii: *Sacerdos in persona Christi loquens, hoc conficit Sacramentum*, liquet profectò duplicem esse ministrum hujus Sacrificii, uti etiam Sacramenti: unum principalem, alterum verò proximum & immediatum. Quæris à me quis sit minister principalis? Respondeo:

Cap. Firmi ter de Summa Trinitate.

Cap. Firmi ter de Summa Trinitate.

secundum Florent. & Trident.

3. & Sanctos Patres, Cyprianum, Ambrosium, Augustinum;

Chrysostrum;

Idem passim docent Sancti Patres. Cyprianus Epistolâ 63. ibi: *Sacerdos in altari vice Christi fungitur, & Sacrificium Deo Patri offert.* Divus Ambrosius in Psal. 38. *Ipsè offerre manifestatur in nobis, cuius sermo sanctificat Sacrificium, quod offertur.* Divus Augustinus lib. 10. de Civit. cap. 20. ibi: *Per hoc & Sacerdos est (Christus) ipse offerens, ipse & oblatio. Cuius rei Sacramentum quotidianum esse voluit Ecclesia Sacrificium, cum ipsius Corporis ipse sit caput, & ipsius caputis ipsa sit corpus, tam ipsa per ipsum, quam ipse per ipsam fuerit offerri.*

Accedat Divus Chrysostr. Homiliâ 83. in Matt. ubi sic ait: *Non sunt humane virtutis opera, hæc quæ proponuntur: qui tunc ipsa fecit in illa Cena,*

Cap. Firmi ter de Summa Trinitate.

secundum Florent. & Trident.

3. & Sanctos Patres, Cyprianum, Ambrosium, Augustinum;

Chrysostrum;

CONCLUSIO I.

In omni Sacrificio Missæ Christus est principalis offerens.

2. **I**ta communiter Doctores, & colligitur ex capite Firmi ter de summa Trinitate ibi: *Vna verò est, fidei clum universalis Ecclesia, extra quam*

